

LBRIS

We know
books

Redactare: *Viorica Horga*

Tehnoredactare: *Mariana Radu*

Copertă: *Luca Emil Cornel*

Titlul original: **MAIKÄFER, FLIEG!**

Mein Vater, das Kriegsende, Cohn und ich

Copyright © 1973, 1996 Beltz & Gelberg
in der Verlagsgruppe Beltz · Weinheim Basel
Werderstraße 10, 69469 Weinheim

Pentru ilustrații

© KGP Filmproduktion.

© 2022 Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate
Editurii METEOR PUBLISHING.

Contact:

Tel./Fax: 021.222.83.80

E-mail: editura@meteorpress.ro

Distribuție la:

Tel./Fax: 021.222.83.80

E-mail: carte@meteorpress.ro

www.meteorpress.ro

ISBN 978-606-910-174-2

Descrierea CIP este disponibilă la Biblioteca Națională a României

Christine Nöstlinger

Zboară, buburuză, zboară!

O poveste adevărată
de la sfârșitul celui de-Al Doilea Război Mondial

Roman

Traducere de *Ioan Lăzărescu*

METEOR
PUBLISHING

1.

CASA

BUNICA – RADIOUL-CUC

TANTI HANNI

PERLUȚE ARGINTII PE CER

Aveam opt ani. Locuiam în Hernals. Hernals este un cartier din Viena. Locuiam într-o casă cenușie cu două etaje. La parter, ultima ușă. În spatele casei era o curte. Cu tomberoane de gunoi, un băcător de covoare și o buturugă pentru spart lemne. Iar în fundul curții, lângă peretele cu geamurile de la closete, se afla un prun. Dar prune nu făcea niciodată.

Sub casa noastră era un beci. Cel mai mare și cel mai bun beci din tot cartierul. Beciurile bune erau importante. Beciurile bune erau chiar mai importante decât niște camere de zi frumoase sau niște dormitoare elegante. Din cauza bombelor. Era război.

De mult timp era război. Nici nu-mi mai aminteam ca vreodată să nu fi fost război. Eram obișnuită cu războiul și cu bombele. Bombele veneau des. Odată am și văzut bombe. Mă aflu la bunica mea. Și ea locuia în casa noastră. La parter, prima ușă. Bunica era cam surdă. Mă aflu cu bunica în bucătărie. Bunica tocmai curăța cartofi și ocăra atât cartofii, cât și războiul. Zicea că înainte de război i-ar fi aruncat zarzavagioaicei în cap asemenea cartofi

stricați și plini de noroi. Bunica tremura de furie din cauza cartofilor înnegriți. Bunica tremura des de furie. Era o femeie aprigă.

Nu departe de bunica, pe bufetul din bucătărie, era radioul. Era un radio-difuzor popular, o cutie mică și neagră cu un singur buton roșu. Era pentru aprins, stins, dat mai încet și mai tare. Din radio-difuzor se auzea muzică de marș, dar deodată muzica de marș s-a întrerupt și o voce a anunțat: „Atențiune, atențiune! Raiduri inamice se apropie de localitatea Stein am Anger!”

După aceea n-a mai fost muzică de marș. Bunica ocăra mai departe cartofii și războiul; acum și pe sectorist. Nu auzea prea bine. Nu înțelesese anunțul prin radio. I-am spus:

– Bunico, vin avioanele.

Nu am spus-o cu voce prea tare. Am spus-o așa, încât bunica să nu mă audă. Când avioanele se aflau abia la Stein am Anger, nu era încă sigur dacă vor zbura spre Viena. Ar fi putut coti în altă direcție. Nu voiam să fug degeaba în beci. Bunica fugea în beci chiar și atunci când avioanele se aflau la Stein am Anger. Altminteri, doar atunci când mama mea sau sora mea sau bunicul meu erau acasă și-i spuneau că vin avioanele.

Avioanele nu au mai cotit. Din radio-difuzor se auzea un scârțâit: „Cuc cuc cuc cuc cuc cuc ...”

Acesta era semnalul că bombardierele se îndreptau spre Viena. M-am dus la fereastră. Pe uliță fugea tanti Hanni. Tanti Hanni era o femeie bătrână. Locuia la trei case depărtare, iar războiul și bombele au făcut-o să-și

piardă mințile. Sub un braț ținea tanti Hanni un scăunel pliant, sub celălalt braț o pătură în carouri făcută sul. Tanti Hanni fugea și striga:

– Cântă cucul! Oameni buni, cântă cucul!

La fiecare bombardament alerga în jurul complexului de case, mereu și mereu în jurul complexului de case. Voia să găsească un beci sigur. Însă niciun beci nu i se părea destul de sigur. Alerga gâfâind, tremurând, urlând „cucu”, până când bombardamentul trecea. Apoi se ducea acasă, desfăcea imediat după ușa scăunelul pliant, se așeza pe el, își punea pătura în carouri pe genunchi și aștepta până când radioul-cuc începea din nou să scoată un zgomot. Tanti Hanni alerga așadar prin fața ferestrei de la bucătăria bunicii și imediat au și început să se audă sirenele urlând. Sirenele se aflau pe acoperișurile caselor și urlau înfricoșător. Urletul sirenelor însemna: avioanele sunt din nou aici!

Bunica mea tocmai se pregătea să compare puținii cartofi buni rămași cu grămada enormă formată din coji, bucățele putrezite și resturi înnegrite. Doar că acum nu-i mai ocăra pe zarzavagioaică și pe sectorist, ci pe gauleiter¹, pe porcul ăla, și pe Hitler, nebunul, care ne-a băgat pe toți în beleaua asta.

– Ștabii ăia mari ne bagă în belea, iar noi, amărății, trebuie să tragem ponoasele! Cu noi poate să facă oricine orice vrea! a bodogănit bunica.

¹ Conducătorul unui district din Germania nazistă sau al unui teritoriu ocupat de Germania nazistă (n.red.).

Când sirenele au început să urle, bunica s-a oprit din trebăluit și a întrebat:

– Nu urlă sirenele?

Eu am răspuns:

– Nu, nu!

A *trebuit* să zic „nu”. Nu puteam merge cu bunica în beci. Era prea furioasă, prea mânioasă. În beci, bunica ar fi înjurat mai departe. Pe domnul sectorist, pe Hitler, pe Goebbels², pe gauleiter și pe zarzavagioaică, dar asta nu avea voie să facă bunica. Bunica a înjurat de prea multe ori. Și mult prea tare. Și toate astea pentru că era cam surdă. Oamenii surzi vorbesc adesea prea tare. Și bunica nici nu saluta vreodată cu „Heil Hitler”³. Jos, în beci, era însă și doamna Brenner de la etajul unu. Ea saluta mereu cu „Heil Hitler”. Doamna Brenner a zis de câteva ori că asemenea femei ca bunica mea ar trebui denunțate la Gestapo. Pentru că nu cred în victoria poporului german și pentru că nu ajută la câștigarea războiului și pentru că sunt împotriva Führerului.

Mie îmi era frică de doamna Brenner. Din pricina aceasta n-am zis nimic despre sirene. Bunica a pus cartofii pe aragaz. A devenit mai prietenoasă, văzând că flacăra este destul de mare și că arde albastru deschis. Era ciudat. Era așa, fiindcă nimeni din tot cartierul nu gătea. Toți se aflau în beciuri.

Pe stradă nu era nici țipenie de om. Doar acolo sus, pe ulița ce ducea pe colina Calvarului, alerga tanti Hanni.

² Ministrul propagandei publice în Germania nazistă (n.red.).

³ Salutul nazist, „Trăiască Hitler!” (n.red.).

Foarte slab auzeam cum striga întruna „Cântă cucul! Cântă cucul!”.

M-am uitat spre cer. Cerul avea o culoare albastră ca de nu-mă-uita. Și apoi am văzut avioanele. Erau foarte multe. Un avion zbura în frunte. Apoi veneau două și după ele trei și în urma lor încă multe altele. Avioanele erau frumoase. Străluceau în lumina soarelui. Avioanele au făcut să cadă apoi bombe. Nu mai văzusem niciodată așa ceva. De obicei mă aflam jos, în beci. În beci e altfel. Se stă și se așteaptă. Și deodată şuieră prin aer și oamenii bagă capul la cutie și apoi bubuie și după aceea se face din nou liniște. Și apoi spune cineva: „Asta a fost destul de aproape!”, iar oamenii își ridică din nou capul, bucurându-se că bomba a căzut altundeva și casa lor stă încă în picioare, iar ei au rămas în viață.

Dar de data asta puteam vedea bombe. Avioanele aruncau din pânțelele lor atât de multe bombe și așa de repede una după alta, ca și când din fiecare avion ar fi atârnat câte un șirag de perle plumburii, sclipitoare. Și apoi șiragurile se rupeau, iar bombele picau şuierând. Erau foarte zgomotoase. Mai zgomotoase decât orice auzisem eu până atunci. Chiar și pentru bunica erau suficient de zgomotoase. Bunica m-a înșfăcat cu putere, vrând să mă tragă de la fereastră. A strigat așa:

– Iute, fugi! În beci! Iute!

Nu eram în stare să fug. Nu eram în stare să mă urnesc din loc. Mă țineam strâns de pervazul ferestrei. Bunica m-a tras de la fereastră. M-a târât prin bucătărie, prin coridor, până la ușa de la beci. Bombele încă picau. Zgomotul

devenise și mai tare. Zgomotul mă apăsa pe cap. Îmi şuiera în urechi. Mă frigea în nas. Mă gătuia. Bunica m-a împins pe scările beciului în jos. S-a împiedicat în urma mea, căzând peste mine. Am alunecat amândouă pe treptele tocite. În urma noastră s-a auzit ușa de le beci închizându-se cu zgomot.

Ne-am așezat pe ultima treaptă de la scara care ducea în beci. Lumina din beci se stinsese. Era întuneric. Eu mă sprijineam de bunica. Bunica tremura. Bunica suspina. Deasupra noastră şuiera și trosnea. Ușa de la beci se deschidea brusc și se închidea din nou, și iar se deschidea, și iar se închidea cu zgomot.

Dintr-odată s-a făcut liniște. Bunica a încetat să mai suspine și să mai tremure. Îmi plecasem capul pe pieptul ei voluminos și alb. Bunica mă mângâia murmurând:

– Dar uite că zboară deja mai departe! Zboară deja mai departe!

Apoi s-a auzit sirena care semnală încetarea alarmei aeriene. Sirena care semnală încetarea alarmei aeriene avea un sunet plăcut, blând, alungit. În spate, la capătul culoarului din beci, s-a făcut lumină. Era de la lanterna mare a administratorului imobilului. I-am auzit glasul:

– Oameni buni! Păstrați liniștea! Mă duc să văd! Fără panică, vă rog frumos!

Bunica și cu mine am urcat împreună cu administratorul pe scara beciului. Casa noastră rămăsese intactă. Numai câteva geamuri se spărseseră. De la suflul puternic produs de bombe, atunci când picau. Am ieșit pe stradă. Și de pe celelalte porți ieșeau oameni.

Sus, pe ulița ce ducea pe colina Calvarului, se zărea un nor imens de praf. Și jos, pe șoseaua de centură, lipseau casa cea mare și casa cea mică de alături.

Soțul lui tanti Hanni a venit spre noi.

– Ați văzut-o pe Hanni? a întrebat el.

Era foarte livid și foarte obosit la față.

– O caut pe Hanni de o grămadă de vreme, a spus el.

Nu o văzuserăm pe tanti Hanni. Și nici nu am mai văzut-o de atunci. Zăcea sus, pe ulița ce ducea pe colina Calvarului, sub un morman de dărâmături. Soțul ei a dezgropat-o. De n-ar fi avut scăunelul pliant sub un braț și pătura în carouri sub celălalt braț, soțul ei nici nu ar fi recunoscut-o, fiindcă îi lipsea capul.

Dar noi încă nu aflaserăm acest lucru.

Administratorul imobilului nostru l-a sfătuit pe soțul lui tanti Hanni în felul următor:

– Duceți-vă jos, în buncărul din Parcul Pezzl! Uitați-vă și acolo. Poate este înăuntru, în buncăr!

Soțul lui tanti Hanni a clătinat din cap.

– Nu este înăuntru, în buncăr! Aia nu a fost niciodată înăuntru, în buncăr! Aia nu calcă în niciun buncăr!

După aceea, soțul lui tanti Hanni a plecat. Bunica mea s-a uitat după el. Am observat cum a început din nou să tremure. Și brusc a început să strige:

– Al naibii Hitler! Heil Hitler! Al naibii Hitler!

– Vă rog, vă rog, a spus administratorul imobilului, pentru numele lui Dumnezeu, tăceți din gură, o să dați rău de bucluc, dacă mai spuneți așa!

Însă bunica nu a tăcut. Striga în continuare. Întruna. Ca o placă, în care acul patefonului a rămas blocat într-un șanț:

– Al naibii Hitler, Heil Hitler, al naibii Hitler, Heil Hitler, al naibii Hitler!

Administratorul imobilului a tras-o pe bunica înăuntru, în casă. Eu l-am ajutat, am împins-o pe bunica de la spate, lovind-o ca la box în fund.

Încet-încet, bunica s-a potolit. Stătea acum rezemată de peretele din coridor, bombănind:

– Cartofii! Cartofii mei încă mai sunt pe aragaz. Te pome-nești că mi s-au ars cartofii!

Bunica s-a dus în grabă în bucătărie. Eu, în urma ei. Cartofii nu se arseseră. Se oprise gazul. O bombă o fi spart pe undeva o conductă de gaze.

2

BUNICUL – SACOȘELE

PATROANA CAFENELEI

NEGUSTORUL CLANDESTIN – BOMBOANA CU LĂMÂIE

În locuința bunicii locuia și bunicul. Pe bunicul îl îndrăgeam tare mult. Era înalt și slab. Avea o mustață albă, ochii ca două violete, o cărare la mijloc și păr în urechi. Putea fi foarte glumeț și să spună povești, atunci când bunica nu era de față. De bunica îi era frică bunicului. De fapt, bunicului îi era deseori frică. Îi era frică atunci când

trebuia să meargă la secția financiară, îi era frică atunci când un polițist se uita la el și îi era frică atunci când căuta la radio un post englezesc – pe care, de altfel, nu-l găsea niciodată. Însă de bunica îi era bunicului cel mai frică. Îmi imaginam mereu că bunicul s-a însurat cu bunica, doar pentru că i-a fost frică de ea. Mai mult ca sigur că ea s-a uitat furioasă la el și i-a zis:

– Lepold! Te însori cu mine!

Și probabil că bunicul a zis atunci din pură frică:

– Da, Juli, da, da, Juli!

Dar e posibil să fi fost cu totul altfel și bunicul s-o fi iubit pe bunica foarte mult. Și ea pe el. Dar când eram eu copil, asta nu se putea observa câtuși de puțin. Niciodată bunica nu-i zicea bunicului ceva de bine. Tot mereu îi zicea așa:

– Lepold, du-te! Lepold, trebuie să aduci niște cărbuni din beci! Lepold, închide geamul! Lepold, stinge lumina! Lepold, dă-mi ziarul! Lepold, ascultă-mă! Lepold, dă-mi bani!

La care bunicul răspundea:

– Da, da, Juli, da, da, Juli!

Pe bunic îl chema, de fapt, Leopold, iar pe bunica o chema Julia.

Bunicul avea o meserie ciudată.

Era negustor de accesorii pentru ceasuri. Accesoriile pentru ceasuri sunt roțițele și șuruburile și arcurile care se montează în ceasuri. Bunicul nu avea însă o prăvălie cu o ușă și cu o firmă deasupra ei. Își ținea toate accesoriiile pentru ceasuri în două dulăpioare din cămăruța din spatele bucătăriei bunicii. Câteodată venea câte un ceasornicar în locuința sa și cumpăra un arc sau o roțiță sau un săculeț cu șuruburi.